

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

38387.6

Hely

Idő

"1920"

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím:

Egy délelőtt a tőzsdén

Forrás:

Vépnarv

Dr.

(Hely)

1920 III. 6.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Egy délelőtt a tőzsdén.

Amikor az irányzat lanyha. — Miért tartózkodók a vásárlók.

Ez a kis cikkcske nem akar közgazdasági értekezés lenni, csupán riport. Meg akarjuk ismertetni az olvasóval nagyjában a tőzsdét, hogy fogalma legyen arról, miként bonyolódik le ottan az üzlet, mint esérének pillanatok alatt százezer és millió koronák gazdát. Aki nek pechje van, percek alatt koldussá lehet, de ha szerencséje van, megerőltetés nélkül jut óriási pénzekhez.

A szombati lapok általában így fogják jellemezni a pénteki tőzsdét: *az irányzat lanyha a forgalom lényegtelen*. Nos, a lanyha irányzat és lényegtelen forgalom emigy végbe:

Délelőtt 11 óra. A tőzsde nagytermében már sűrögnek-forgognak az emberek. A középső részen három, fakeritással elzárt emelvény, ott ül a titkár, aki jegyzi az árfolyamokat. Mögötte nagy fekete tábla, ahol a hullámzó, néha percenként változó árfolyamokat írják föl. Az egyik emelvény körül bankok és takarékpénztárak, a másik körül közlekedési vállalatok, malmok, a harmadiknál különféle részvények kerülnek forgalomba. A terem egyik részében lépcsős dobogó és különféle részvények: Közüti, Fabank, Magyar és Osztrák Hitel, Államvasut, Déli vasut kerül eladásra.

Közeledik a 11 óra. A halk beszélgetés megakad, mindenki előveszi a noteszt, ceruzáját és feszülten várja a csengőjelzést. Amint megszólal a csengő, a feszültség kipattan, óriási láрма, hangoskodás a terem minden részében. Mindenki arra a helyre rohan, ahol részvényt akar venni. Az eladó emigy kiabál:

— Veszek Fabankot 80-ért, eladom 82-ért, a másik ugyancsak torkaszakadtából kiabálja:

— Veszek kétszer Fabankot 80-ért...

Ha találkozik vevő, odaszól:

— Tartom! — és kész az üzlet. A vevő is, az eladó is bejegyzi, hogy „kétszer” vett Fabankot, ami annyit jelent, hogy két tétel részvény került a birtokába. Az egész írás ennyiből áll:

2 Fabank 982

Még jóformán a bejegyzéssel sem készültek el a felek, már az árfolyam vagy emelkedett, vagy lanyhult.

Egy másik helyen vagy tiszser elkiáltja magát egy börzeember:

— Kinek van Atlantikája?... Kinek van Atlantikája...

— Phöbust veszek!...

Mire körülsétáltak a terem, bizony a fabankos emberek, akik előbb 82-ért vették a papirost, már vesztettek, mert 78-ért vették és 80-ért adták.

A valutánál ugyyszólván a legnagyobb az érdeklődés. A pulpituson az árfolyamot jegyző titkár, alatta nyüzsgönek, kiabálnak, vesznek, eladnak az emberek. A valutatőzsdén a dollárt figyeltük. 11 órakor, a tőzsde megindulásakor ezt írták a táblára:

Dollár 258

A schlusszban a dollár mellett ezek a számok voltak:

Dollár 258, 59, 59½, 60, 57½, 56

Rövid másfél óra alatt hatszor változott a dollár ára. A rubelek, a sokok, a leiok ugyan csak váltakozó áron káltak el. De — tőzsde-emberek szerint — „erősen tartotta magát a valuta”, általában minden papiros.

A nagyteremben senki sem áll meg, ide-oda futkároznak az emberek; emitt irnak, amott kiáltják az árfolyamot és csak akkor ül el pillanatra egy-egy szögletben a láрма, ha jegyeznek. Nevet nem irnak a kötés mellé. Főlöskéges

Sehol sem olyan szentség az adott szó, mint a tőzsdén. Ott mindenki ismeri egymást. Ha lecsöngették az időt, elül a zsbaj, megnézik a jegyzetet, tudják, melyiket kitől vették és a Giroegyletben átveszik a papirost, kifizetik a vételárat.

— És lám — ma lanyha az üzlet — mondotta nekem egy fővárosi nagybank igazgatója. Nincsen pénz, azért a tartózkodás a vásárlástól. Magyarországon megszűnt a pénz cirkulációja, körforgása. A földmives, a gazda a hozzája kerülő bankókat nem adja ki és ezért van a pénzüszüke. A mai üzletet egyébként befolyásolja a bécsi tőzsde tartózkodása, mert odaát nagy adókkal fenyegetnek. És ez kihat reánk is, minthogy békében a newyorki, londoni piac is befolyásolta a budapestit.

Amikor eltávoztunk a tőzsdéről, szinte szódtünk a lármától, a kiabálástól. A fülünkbe visszhangzott még a kiáltás:

— Fabankot veszek, eladok, egyszer, kétszer...

És ugyanakkor eszünkbe jutott, hogy vajjon, amikor itt pillanatok alatt vagyonok cserélődnek, egyesek spekulációval megszámlálhatatlan pénzt keresnek, odahaza kerül-e a husmentes paprikáskrumplibba csipetke és a gyerekek nem fogják-e ebéd után az anyjukat nógatni:

— Anyuka, éhes vagyok...